

принципів: п.151 – особливої уваги потребує питання про написання суддею публікації або участі в ній, незалежно від того, чи стосується вона права, суддя не повинен дозволяти нікому, хто пов'язаний із цією публікацією, використовувати своє службове становище; п.44 – судді варто в інтересах самого суспільства використовувати відповідні можливості для того, щоб допомогти суспільству зрозуміти першорядної важливості незалежності судової системи. Мета судового контролю у тому, на нашу думку, щоб провадження здійснювалось на основі цінності верховенства права у контексті віри людей у незалежний і справедливий суд із додержанням принципів та виконанням завдань судочинства.

Список використаних джерел

1. «Кваліфікаційна» відповідальність суддів за всіх родичів / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://suddya.com.ua/news/kvalifikaciina-vidpovidalnist-suddiv-za-vsih-rodiciv>.
2. Деякі питання практичного застосування Закону України «Про захист персональних даних» / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/38266>.

Чорна М. В., аспірантка

Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка

ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО–ПРАВОВИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ

Загально відомо, що адміністративно-правові відносини — це відносини у сфері державного управління, які носять суспільний характер та учасники яких є носіями прав і обов'язків, урегульованих нормами адміністративного права.

Необхідно зазначити, що земельні відносини та адміністративно – правові відносини як окремі поняття є предметом досліджень низки вчених у галузях земельного та адміністративного права, проте, в наукових джерелах відсутнє визначення поняття адміністративно – правових відносин саме у сфері охорони земель.

Актуальність теми обумовлюється тим, що на даний час не з'ясовано та не закріплено на законодавчому рівні, які саме земельні відносини можна вважати об'єктом адміністративно-правового регулювання. З огляду на це, мета даного дослідження полягає у визначенні поняття адміністративно – правових відносин у сфері охорони земель.

Відповідно до статті 2 Земельного кодексу України земельні відносини визначено як суспільні відносини щодо володіння, користування й розпорядження землею [1].

На думку О. С. Мірошниченко, Земельний кодекс України не розкриває усього змісту земельних відносин. Тому науковець пропонує визначити земельні відносини як засновані на власності на землю суспільні відносини, що виникають із приводу використання, управління й охорони землі як особливого природного ресурсу [2, с. 274].

Отже, у сфері права власності на землю, існують також щонайменше дві форми земельних відносин, які розкривають їх зміст, а саме: відносини у сфері управління земельним фондом; відносини у сфері раціонального використання й охорони земель [3, с. 12].

На нашу думку, враховуючи особливий статус землі, як основного національного багатства держави, адміністративно – правовим відносинам у сфері охорони земель необхідно надати чітке визначення та закріпити його на законодавчому рівні.

Зазначемо, що перш за все, адміністративно-правові відносини характеризується особливим зв'язком між учасниками, один з яких, за відповідних обставин, має право вимагати від іншого такої поведінки, яка передбачена адміністративно-правовою нормою.

О.М.Якуба розуміє адміністративно-правові відносини як суспільні відносини, що регулюються адміністративно-правовою нормою, в яких одна зі сторін наділена правом вимагати від іншої сторони, в процесі виконавчої та розпорядчої діяльності, здійснення поведінки, вказаної в адміністративно-правовій нормі, а також дані відносини охороняється державою [4, с. 53].

Оскільки, адміністративно-правові відносини у сфері охорони земель виникають у процесі діяльності суб'єктів зазначених відносин, слід зазначити, що адміністративно-правові відносини у сфері охорони земель можуть виникнути за ініціативи будь-якого

суб'єкта адміністративного права при тому, що згода іншої сторони не є обов'язковою умовою для їх виникнення. Це означає, що саме імперативний метод застосовують у сфері охорони земель: визначення порядку реалізації функцій державного управління; забезпечення земельного моніторингу; здійснення землевпорядкування; встановлення обмежень використання земель за цільовим призначенням тощо.

Важливо звернути увагу і на те, що правовідносини, що утворюють предмет сучасного адміністративного права, виникають щодо найрізноманітніших об'єктів, до яких також належать: земля; земельні ділянки; право на земельну ділянку (ч. 3 ст. 2 Земельного кодексу України) [1]. Також, державний контроль (функція державного управління) за використанням та охороною земель здійснюється центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі (ч. 1 ст. 188 Земельного кодексу України) [1].

Зазначимо, що у широкому розумінні охорона земель визначається як комплекс регулятивних правовідносин, які спрямовані на забезпечення збереження земель. Здійснення цих заходів реалізується за допомогою державно-владного впливу на поведінку учасників земельних правовідносин, на основі чого можна вести мову про відносну самостійну групу заходів охорони земель в адміністративному праві [5, с. 633].

Цілком погоджуємося з думкою А.М. Мірошніченко, яка зазначає, що земельні правовідносини свідчать не просто про існування земельного права, яке нині прийнято вважати комплексною галуззю права [6, с. 640, 641], а саме про публічне земельне право, яке по своїй суті є повноцінною галуззю Особливого адміністративного права.

На нашу думку, поняття адміністративно – правових відносин у сфері охорони земель можна визначити за сукупністю п'яти критеріїв а саме:

- відносини у сфері охорони земель є публічно-правовими;
- суб'єкт публічної адміністрації або фізична чи юридична особа публічного, приватного права, які здійснюють діяльність у сфері охорони земель, наділені адміністративними повноваженнями;
- здійснення певного виду адміністративної діяльності суб'єктом публічної адміністрації у сфері охорони земель (державне управління; укладання та виконання адміністративних договорів; надання адміністративних послуг; застосування заходів адміністративного примусу; здійснення внутрішніх і зовнішніх організаційних заходів);
- наявність адміністративного законодавства, що врегульовує спірні публічно-правові (адміністративні) правовідносини у сфері охорони земель.

Також, для визначення поняття адміністративно-правових відносин у сфері охорони земель необхідно враховувати класичні поняття, категорії й інститути загального адміністративного права, а саме: публічний інтерес, публічне адміністрування, принципи і джерела адміністративного права.

Отже, можна зробити висновок, що адміністративно – правові відносини у сфері охорони земель це такі суспільні відносини, що, ґрунтуючись на нормах адміністративного та земельного права, виникають під час реалізації функцій державного управління у сфері охорони земель лише внаслідок застосування уповноваженими суб'єктами владних повноважень правових, організаційних та економічних заходів, спрямованих на охорону земель як особливого природного ресурсу.

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>;
2. Мірошніченко О. С. Місце та роль державних органів у забезпеченні правової охорони земельних ресурсів / О. С. Мірошніченко // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 23. – С. 271–275;
3. Мірошніченко О. С. Місце та роль державних органів у забезпеченні правової охорони земельних ресурсів / О. С. Мірошніченко // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 23. – С. 271–275;
4. Якуба О. М. Административная ответственность / О. М. Якуба. – М.: Юрид. лит., 1972. – 152 с.;

5. Фролов М.О. Науково-практичний коментар глави 26 Земельного кодексу України // Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. В.І. Семчика. – 3-є вид. – К.: Ін Юре, 2007. – 896 с. – С. 631-659;

6. Мірошніченко А. М. Земельне право України: Підручник. – 3-тє видання, допов. і перероб. / Мірошніченко А. М. – К.: Алерта, 2013. – 512 с., с. 27; Правова доктрина України: у 5 т. – Т. 4: Доктринальні проблеми екологічного, аграрного та господарського права / [Ю.С. Шемшученко, А.П. Гетьман, В.І. Андрейцев та ін.]; за заг. ред. Ю.С. Шемшученко. – Х.: Право, 2013. – 848 с.

Шашкова А. О., аспірантка

Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Сучасні виклики часу потребують оновленого відношення до сфери інтелектуальної власності на території України. Це зумовлене багатьма детермінантами, серед яких: надмірно затягнута в часі гармонізація національного законодавства України до Європейського Союзу, недовіра існуючих механізмів правового регулювання у сфері інтелектуальної власності, нагромадження правових норм, що регламентують охорону та захист прав у сфері інтелектуальної власності, їх недосконалість, фрагментарність та неточність. Зазначене негативно впливає на діяльність у сфері інтелектуальної власності в її загальному вигляді та, як наслідок, неналежним чином гарантує конституційне право кожного на захист прав інтелектуальної власності.

Враховуючи те, що інтелектуальна власність виступає рушієм не лише науково-технічного прогресу, а й розвитку всього людства загалом, то питання адміністративно-правового регулювання сфери інтелектуальної власності потребують особливої уваги та належного дослідження.

Адміністративно-правове регулювання загалом та окремі аспекти адміністративно-правового регулювання діяльності у сфері інтелектуальної власності були окреслені в наукових працях таких українських та зарубіжних вчених-юристів як В. Авер'янов, С. Алексєєв, О. Бандурка, Д. Бахрах, Ю. Битяк, В. Брижко, А. Васильєв, І. Голосніченко, Є. Додін, В. Жуков, С. Ківалов, Л. Коваль, В. Ключков, Т. Коломоєць, В. Колпаков, Т. Костецька, О. Кузьменко, І. Личенко, О. Орлюк, О. Підопригори, О. Петришин, О. Скакун, А. Селіванов, М. Тищенко та інші.

Етимологічно термін «регулювання» походить від лат. *regula* «планка, правило» та означає впорядкування, введення в певні межі шляхом впливу на певний об'єкт [1, с. 180]. В юридичних науках, зокрема в теорії держави та права, можна виділити такі види регулювання як «державне регулювання», «правове регулювання» та «адміністративно-правове регулювання».

Зокрема, під державним регулюванням розуміють систему заходів, які держава здійснює для забезпечення діяльності суб'єктів та об'єктів управління в напрямі, який є бажаним для держави і за яким відбуватиметься розвиток системи управління в цілому [2, с. 51]. В цьому контексті поняття «державне регулювання» разом з «державним управлінням» розглядають як складові елементи категорії «організація», яка за змістом є ширшою та масштабнішою за попередні дві.

Щодо терміну «правове регулювання», то це: здійснюване громадянським суспільством і державою за допомогою усієї сукупності юридичних засобів упорядкування суспільних відносин, їх закріплення, охорона, захист і розвиток [3, с. 211-212]; впорядкування поведінки учасників суспільних відносин за допомогою юридичних засобів [1, с. 180]. Тобто, правове регулювання означає впорядкування суспільних відносин у певній сфері (галузі тощо), яке відбувається за допомогою певних юридичних засобів та здійснюється у відповідні способи.

Крім того, необхідно звернути увагу, що правове регулювання розглядають як частину соціального регулювання, що об'єктивно, адже інтеріоризуючи правову основу дійсності крізь призму соціуму, можна простежити їх не лише зовнішні, а й внутрішні зв'язки.